

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Deres ref: 24/2402

Vår ref: AS/AC

Dato: 18.10.2024

Akademikernes innspill til høring om forslag til en ny yrkessykdomsliste

Innledning

Akademikerne viser til høring av 21. juni 2024 og takker for muligheten til å komme med innspill.

Overordnet støtter Akademikerne at listen over yrkessykdommer som likestilles med yrkesskade oppdateres, og at det etableres en ordning for jevnlig revisjon. Gjeldende liste har i realiteten ikke vært revidert siden 1957, og tiden er overmoden for å inkludere ny forskning og fagkunnskap i vurderingen av hvilke sykdommer som skal omfattes.

Revisjon og innfasing

Akademikerne mener det er viktig at revisjonsarbeidet utføres jevnlig og vi stiller oss bak forslaget fra arbeidsgruppen ved STAMI med regelmessig oppdatering av listen over yrkessykdommer. Departementet peker på en løsning der enten Arbeids- og velferdsdirektoratet eller departementet selv tar initiativ til revisjon. Akademikerne mener at dette ikke er en heldig løsning fordi det gir større usikkerhet knyttet til regelmessighet og kontinuitet i revisjonsarbeidet. Videre støtter Akademikerne departementets forslag om innfasing av ny yrkessykdomsliste basert på skadevirkningsprinsippet, slik at konstateringstidspunktet er utslagsgivende for om skaden skal vurderes etter ny eller gammel liste.

Kunnskapsbasert oppdatering

Akademikerne vil fremheve at revisjon av listen over yrkessykdommer som likestilles med yrkesskade må være kunnskapsbasert og i tråd med medisinskfaglig utvikling og nyere forskning. Departementet ber høringsinstansene ta stilling til om det skal utarbeides egne regler for å ta opp nye sykdommer på yrkessykdomslisten med henvisning Yrkessykdomsutvalgets forslag. Akademikerne vektlegger viktigheten av at revisjonen utføres basert på faglige vurderinger og etter vitenskapelig metode, fremfor at det nedfelles et regelsett for opptak av nye sykdommer. Vi forutsetter at revisjonsarbeidet utføres av en gruppe eller et råd som er bredt faglig sammensatt der arbeidsmedisinsk kompetanse inngår.

Listesystemet

Et listesystem over yrkessykdommer bidrar til både forutsigbarhet og raskere saksbehandling. Samtidig vil avgrensningen som ligger i et slikt system gi behov for å behandle unntak. Det må derfor være åpent for å gjøre faglige vurderinger av enkelttilfeller der sykdommer og tilhørende eksponeringer ikke er inkludert i listen over yrkessykdommer. Akademikerne støtter derfor at det innføres en «sikkerhetsventil» etter modell fra yrkesskadeforsikringsloven. En slik ordning gir arbeidstaker en mulighet for individuell vurdering som vi mener er rimelig og nødvendig, spesielt når det foreslås overgang til en liste som er mer spesifikk enn tidligere.

Kvinner arbeidshelse

Akademikerne ønsker å påpeke viktigheten av at det videre arbeidet har søkelys på å avdekke yrkessykdommer som oppstår i kvinneorienterte yrker. Kvinner er overrepresentert i yrker med høye emosjonelle krav og risiko for vold og trusler, ofte i kombinasjon med krevende fysisk arbeidsbelastning. Det er viktig at sykdommer som følger av arbeidsmiljøeksponeringer i typiske kvinneyrker prioriteres i det fremtidige arbeidet med yrkessykdomslisten.

Yrkesskade på hjemmekontor

Akademikerne vil avslutningsvis påpeke at det er et stort behov for å få oppdatert også dagens yrkesskaderegler for arbeid på hjemmekontor. Den nylig avsatte [dissensdommen](#) fra Høyesterett 2. september i år, diskuteres nå på mange juridiske arenaer. Den har ført til en rekke nye rettslig uklare deknings situasjoner. I tillegg synliggjør dommen at reglene for yrkesskadedekning på hjemmekontor er utdaterte og ikke tilpasset dagens digitale og fleksible arbeidsliv. Vi ber om at arbeidet med å få oppdatert dagens yrkesskaderegler for arbeid på hjemmekontor nå prioriteres.

Med vennlig hilsen,
Akademikerne

—

Lise Lyngsnes Randeberg
Leder